

Sygn. akt III Ca 112/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Hupa-Dębska

Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SR (del.) Roman Troll

Protokolant Wioletta Matysiok

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt II C 848/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 112/15

UZASADNIENIE

Powód T. S. wystąpił przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 8.795 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w 9 lipca 2012 r. w wyniku zdarzenia drogowego uszkodzony został pojazd marki I. o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność G. (...) Banku, a będący w używaniu przez L. W.. Poszkodowany posiadał umowę dobrowolnego ubezpieczenia autocasco wykupioną u pozwanej. Zgłosił powstanie szkody. Pozwana uznała swoją odpowiedzialność co do zasady – tym samym kwestia jej odpowiedzialności za szkodę pozostawała poza sporem. Pozwana tytułem naprawienia szkody wypłaciła kwotę w łącznej wysokości 9.105 zł. Ustalając wartość pojazdu poszkodowanego po zdarzeniu pozwana wbrew łączącej ją umowie z poszkodowanym ustaliła ją w oparciu o wyniki przeprowadzonej internetowej aukcji, a nie w oparciu o systemy eksperckie (...) lub (...). Zdaniem powoda rozliczenie szkody poprzez odniesienie się do wyników aukcji internetowej zorganizowanej przez pozwaną na wybranym przez nią portalu aukcyjnym stanowi także niedozwolony zapis umowy przewidziany w art.

385³pkt 8 i 19 kc. Dlatego też jego zdaniem pozwana rozliczyła szkodę w sposób niezgodny z umową i z prawem. Powód dalej wyjaśniał, iż przedmiot sporu stanowi nieuregulowana część należnego odszkodowania z tytułu szkody. Przy czym zdaniem powoda wysokość szkody całkowitej opiewa na kwotę 17.900 zł. Odsetek od dochodzonej kwoty powód domagał się od dnia 11 sierpnia 2012 r., to jest zgodnie z paragrafem 27 ust. 1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, od upływu 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Termin zgłoszenia szkody przy tym wynika z pierwszych cyfr numeru nadanego szkodzie przez pozwaną – (...).

Pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

W uzasadnieniu pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 9 lipca 2012 r. Przyznała, iż po wykonaniu dokumentacji fotograficznej i wyliczeniu kosztów naprawy ustaliła, iż rozliczenie szkody powinno nastąpić metodą tzw. szkody całkowitej. W toku postępowania wypłaciła powodowi tytułem odszkodowania kwotę 9.105 zł. Przy tym wyliczyła odszkodowanie stosownie do § 21 pkt. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco w wysokości odpowiadającej wartości pojazdu przed szkodą – 24.400 zł, pomniejszoną o wartość pozostałości, czyli o wartość uszkodzonego pojazdu – 15.295 zł. Pozwana przyznała, że wartość pojazdu w stanie uszkodzonym została przez nią ustalona na podstawie ofert zakupu pojazdu powoda, złożonych na platformie internetowej AUTO online w dniach od 17 lipca 2012 r. do 19 lipca 2012 r. AUTO online jest przy tym ogólnoeuropejską firmą świadczącą usługi w zakresie sprzedaży uszkodzonych pojazdów. Ustalenie wartości pojazdu w stanie uszkodzonym w taki sposób, zdaniem pozwanej było najlepszą weryfikacją rzeczywistej wartości pojazdu powoda w stanie uszkodzonym, bowiem ustalenie tej wartości nie następuje przez dokonanie obliczeń czy szacunków, które mogą nie znajdować odzwierciedlenia w rzeczywistości. Ustalenia wartości pojazdu w stanie uszkodzonym dokonuje sam rynek. Powód mógł sprzedać swój uszkodzony pojazd za kwotę 15.295 zł, przy doliczeniu 15% marży. Pozwana podniosła również, iż umowa ubezpieczenia autocasco jest umową ubezpieczenia dobrowolnego, której strony mogą zgodnie z zasadą wynikającą z art. 353 kc kształtować jej treść w sposób swobodny, tak ukształtowane prawa i obowiązki są wiążące pomiędzy stronami.

Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.995 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012r. do dnia zapłaty; w pozostałej części powództwo oddalił; zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 363,84 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu państwa kwotę 83,19 zł tytułem pokrycia kosztów wynagrodzenia biegłego wypłaconego tymczasowo z Funduszu Skarbu Państwa, nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu państwa kwotę 23,47 zł tytułem pokrycia kosztów wynagrodzenia biegłego wypłaconego tymczasowo z Funduszu Skarbu Państwa.

Sąd Rejonowy ustalił, że samochód I. o numerze rejestracyjnym (...) będący własnością (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. został ubezpieczony w zakresie autocasco w (...) Spółce Akcyjnej w W.. Samochód ten używał L. W.. W dniu 9 lipca 2012 r. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego przedmiotowy samochód uległ uszkodzeniu. W dniu 10 lipca 2012r. L. W. zgłosił (...) Spółce Akcyjnej w W. powstanie szkody. Sprawa została zarejestrowana pod numerem (...). W dniu 17 lipca 2012 r. do 19 lipca 2012r. (...) Spółka Akcyjna w W. wystawiła na platformie POMOC O. do sprzedaży pozostałości pojazdu I. o numerze rejestracyjnym (...). W toku aukcji najwyższą ofertę zakupu pozostałości w/w pojazdu złożyła firma (...) za kwotę 13.300 zł. W dniu 24 lipca 2012 r. (...) Spółka Akcyjna w W. zawiadomiła (...) Bank Spółkę Akcyjną w W. i L. W. o sposobie rozliczenia szkody jako tzw. szkody całkowitej i przyjętych przez siebie na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco wartościach pojazdu w stanie nieuszkodzonym na kwotę 24.400 zł, pojazdu w stanie uszkodzonym na kwotę 15.295 zł, oraz o wysokości należnego odszkodowania w kwocie 9.105 zł. (...) Spółka Akcyjna w W. wypłaciła na rzecz L. W. kwotę 9.105 zł. Umową przelewu wierzytelności (...) Bank Spółka Akcyjna w W. przelała na rzecz L. W. wszelkie prawa wynikające ze zdarzenia z dnia 09 lipca 2012 r. L. W. przelał przysługującą mu z kolei w/w wierzytelność na rzecz T. S.. Pismem z dnia 28 czerwca 2013 r. T. S. działając przez pełnomocnika wezwał (...) Spółkę Akcyjną w W. do zapłaty kwoty 8.795 zł tytułem pełnego odszkodowania za szkodę w pojeździe marki I. o numerze rejestracyjnym (...) w terminie 7 dni. Do pisma przy tym dołączył umowę cesji wierzytelności, wycenę szkody oraz pełnomocnictwo. Sąd ustalił, że koszty naprawy samochodu

I. o numerze rejestracyjnym (...) wyniosłyby kwotę 20.286,94 zł, wartość rynkowa samochodu w dniu powstania szkody wyniosła kwotę 24.400 zł, natomiast wartość pozostałości samochodu wyniosła kwotę 13.300 zł. Należne odszkodowanie powinno zostać ustalone i wypłacone przez (...) Spółkę Akcyjną w W. w wysokości 11.100 zł.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że powództwo należało uwzględnić jedynie częściowo. Wskazał, że w niniejszej sprawie bezspornym był fakt zawarcia między stronami umowy ubezpieczenia autocasco, przelew wierzytelności na rzecz powoda, sposobu rozliczenia szkody jako tzw. szkody całkowitej, pozwana nie kwestionowała również swego obowiązku wypłaty odszkodowania, a spór między stronami sprowadzał się w istocie tylko do kwestii wysokości należnego odszkodowania. Ponadto strony były zgodne, iż koszty naprawy samochodu I. przewyższą 70% jego wartości. Sąd Rejonowy uznał, że wysokość należnego odszkodowania należało ustalić, odejmując od wartości rynkowej pojazdu sprzed szkody wartość jego pozostałości po szkodzie. Wartość pojazdu sprzed szkody została ustalona przez biegłego R. P. w sporządzonej przez niego opinii na kwotę 24.400 zł. Strony nie kwestionowały tego wyliczenia, jak i również pozwana w toku postępowania likwidacyjnego ustalając wysokość odszkodowania przyjęła jako wartość pojazdu I. przed szkodą kwotę 24.400 zł. Biegły R. P. w sporządzonej przez siebie opinii ustalił również wartość tzw. pozostałości pojazdu I. w oparciu o system (...) na kwotę 12.500 zł. Sąd pierwszej instancji jednak uznał, iż bardziej miarodajne było wystawienie uszkodzonego pojazdu do sprzedaży na służącej do tego witrynie internetowej, na co również zezwalały postanowienia (...). Sąd Rejonowy podkreślił, iż (...) umożliwiały wybór pozwanej sposobu ustalenia czy też wyliczenia wartości pojazdu po szkodzie. Mając na uwadze powyższe Sąd przyjął, iż wartość pojazdu w stanie uszkodzonym wynosiła kwotę 13.300 zł. Skoro zatem prawidłowo wyliczone odszkodowanie wynieść powinno 11.100 zł, (24.400 – 13.300 zł = 11.100 zł), a pozwana wypłaciła 9.105 zł to do dopłaty pozostało jeszcze 1.995 zł. Uwzględniając powyższe, Sąd Rejonowy w punkcie 1 wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.995 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 r. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 kc w zw. § 27 pkt. 1 (...). W punkcie 2 wyroku Sąd oddalił powództwo w pozostałej części. Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 100 zd 1 kpc.

Orzeczenie zaskarżył powód w części oddalającej powództwo co do kwoty 6.800 zł, który wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 8.795 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 sierpnia 2012r. oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania za obie instancje i wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do sądu pierwszej instancji celem jej ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu dotychczasowych kosztów postępowania. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233§ 1 kpc poprzez błędna ocenę materiału dowodowego, poprzez uznanie, że wycena pojazdu przy wykorzystaniu aukcji internetowej jest wiążąca, podczas gdy strona nie przedstawiła dowodów na fakt jej przeprowadzenia, nieuwzględnienie wyliczeń szkody wykonanych przez biegłego; a to art. 232 kpc poprzez jego nieuwzględnienie i uznanie twierdzeń strony przeciwnej o przeprowadzeniu aukcji za udowodnione; a to art. 278§ 1 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i niedopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego; a to art 328§ 2 k.p.c. poprzez nie wskazanie w treści uzasadnienie przyczyn niedopuszczenia wnioskowanego dowodu z uzupełniającej opinii biegłego. Ponadto zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art.822 § 1 k.c. poprzez uznanie, że pozwany ma spełnić świadczenie w niższej wysokości aniżeli faktyczna wartość szkody potwierdzona opinią biegłego; a to art. 3 ust.2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej przez uznanie, że pozwany miał prawo organizować aukcje internetowe bez zgody powoda; a to art. 363 k.c. poprzez uznanie, że pozwany może w sposób dowolny określić wysokość należnego odszkodowania; a to § 5 pkt.21 OWU przez uznanie, że biegły miał prawo szacować wartość szkody w programie (...), którego to użycia nie dopuszczała umowa ubezpieczenia stron oraz art. 6 k.c. poprzez uznanie, że pozwany nie ma obowiązku dowodzenia, że pojazd był zamieszczony do sprzedania na portalu aukcyjnym. Wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia wysokości szkody w pojeździe wyliczonej w oparciu o program (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i w pełni znajdowały oparcie w zgromadzonych dowodach. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy podziela te ustalenia i czyni je własnymi.

Odpowiedzialność pozwanego za skutki przedmiotowego zdarzenia nie była negowana w toku postępowania i ma źródło w regulacji art. 805 kc, stanowiącego, iż przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r. V CKN 903/00, jeżeli koszt naprawy samochodu jest wyższy od jego wartości przed uszkodzeniem, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do kwoty odpowiadającej różnicy wartości samochodu sprzed i po wypadku. Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 października 1972 r. w sprawie II CR 425/72 uznał, iż w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej, do których to wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy. Podobnie w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia z dnia 12 stycznia 2006 r. w sprawie III CZP 76/05 wskazano, że przyjmuje się, że nieopłacalność naprawy, będąca przesłanką wystąpienia tzw. szkody całkowitej, ma miejsce wówczas, gdy jej koszt przekracza wartość pojazdu sprzed wypadku. Stan majątku poszkodowanego, niezakłócony zdarzeniem ubezpieczeniowym, wyznacza bowiem rozmiar należnego odszkodowania.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd Odwoławczy uznał, że na uwzględnienie nie zasługują podniesione w apelacji zarzuty dotyczące niezasadnego obliczenia wartości uszkodzonego samochodu w oparciu o najwyższą ofertę na aukcji, albowiem Sąd Rejonowy trafnie uznał, że ustalenie wartości uszkodzonego pojazdu przez przeprowadzenie aukcji na platformie internetowej stanowi najlepszą weryfikację rzeczywistej wartości tego pojazdu, gdyż powód faktycznie mógł dokonać sprzedaży pojazdu za kwotę wskazana w najwyższej ofercie. Niezasadnym są przy tym twierdzenia powoda, iż pozwany nie udowodnił, iż aukcja taka została przeprowadzona, albowiem w aktach szkody znajdują się stosowne dokumenty, w tym raport zamknięcia aukcji samochodu I. z podanym numerem VIN pojazdu i rokiem produkcji, umożliwiającym zidentyfikowanie pojazdu, wskazujący, iż najwyższa oferta w wysokości 13.300 zł brutto została złożona przez firmę (...) z siedzibą w G.. Ponadto już z Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, w tym § 21 (k – 28 akt) wynika, że wartość pozostałości powinna odpowiadać ich wartości rynkowej i jest ustalana indywidualnie, a (...) SA może ustalić wartość pozostałości na podstawie oferty zakupu uzyskanej podczas aukcji internetowej i nigdzie w umowie kontrahenci przedmiotowej umowy nie zastrzegli, iż zależne jest to od zgody ubezpieczonego. Skarżący nie wykazał, by ustalona cena akcyjna była nieprawidłowa wobec braku możliwości faktycznej sprzedaży przedmiotowego pojazdu uszkodzonego za taką cenę.

Na uwzględnienie nie zasługują również zarzuty odnoszące się do opinii biegłego, który do obliczenia wysokości szkody stosował program A., gdyż zgodnie z § 21 ust. 5 pkt. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia koszt naprawy pojazdu stanowiący podstawę do określania szkody całkowitej, nie będący podstawą do wypłaty, ustala się na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) SA według zasad zawartych w systemie A. lub E. z uwzględnieniem podatku VAT.

Wobec czego wniosek skarżącego o przeprowadzenie w postępowaniu apelacyjnym dowodu z uzupełniającej opinii biegłego należało uznać za bezzasadny, i jako taki oddalić, albowiem istotne okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione w toku postępowania przed Sądem I instancji.

Zarzut dotyczący oddalenia wniosku dowodowego przez Sąd Rejonowy także nie mógł odnieść skutku, gdyż strona powodowa – reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika - w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie złożyła zastrzeżenia z art.162 k.p.c. co do naruszenia przepisów postępowania, wobec czego utraciła prawo do powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Odwoławczy uznał za prawidłowe ustalenie przez Sąd Rejonowy wartości pojazdu sprzed szkody zgodnie z opinią biegłego, jak i przyjęcie wartości pojazdu w stanie uszkodzonym w wysokości 13.300 zł, a zatem apelacja powoda nie mogła odnieść skutku.

Z uwagi na powyższe - na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego postanowiono po myśli art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. § 6 pkt 4 i § 12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR(del.) Roman Troll SSO Magdalena Hupa – Dębska SSO Krystyna Hadryś